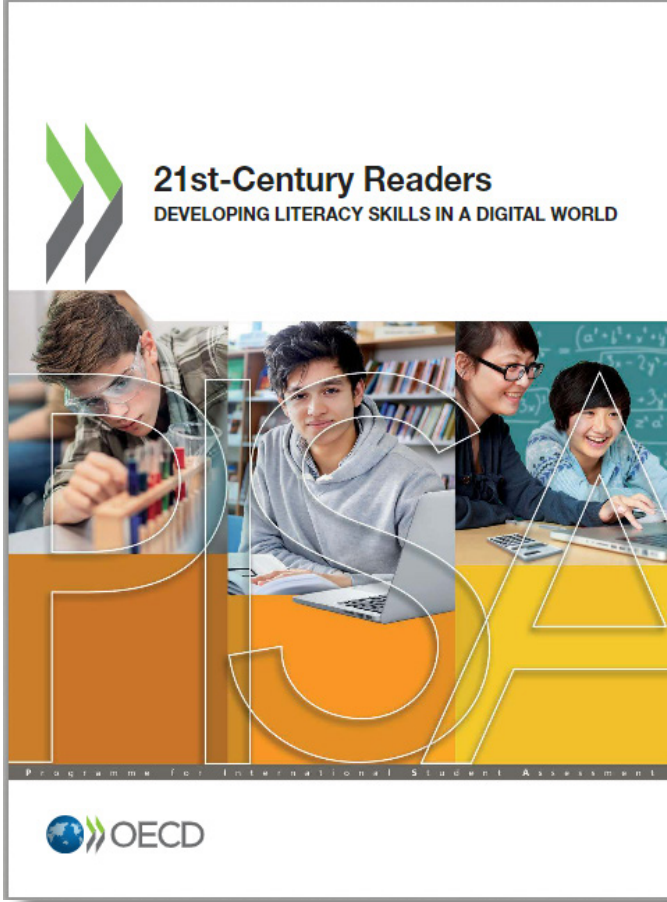

Rapor Adı: 21. Yüzyıl Okurları: Dijital Dünyada Okuryazarlık Becerilerinin Geliştirilmesi (21st-Century Readers: Developing Literacy Skills in a Digital World)

Kuruluş, Yayın Yılı : OECD, 2021

Anahtar Sözcükler : Disiplinlere yönelik çalışmalar, okuma becerisi

Özet:

Rapor, dijital teknolojilerin 21. yüzyılda okuryazarlığı nasıl dönüştürdüğünü inceleyerek hem fırsatların hem de zorlukların altını çizmektedir. Dijital medyanın ortaya çıkışı, bilgiye erişimi demokratikleştirerek herkesin içerik yayımlamasına olanak sağlamış ancak aynı zamanda güvenilir kaynakları güvenilir kaynaklardan ayırt etme konusunda zorluklar yaratmıştır. Dijital bilgi çoğaldıkça bilginin yönlendirilmesi ve doğrulanması çok önemli hâle gelmiştir. Rapor, öğrencilerin dijital okuma becerilerine odaklanan PISA 2018 bulgularını içermektedir. Rapor, OECD ülkelerindeki öğrencilerin çoğunluğunun evde internet

erişimi ve bilgisayara sahip olmasına rağmen daha az varlıklı ülkelerde önemli farklılıkların devam ettiğini ortaya koymaktadır. Birçok dezavantajlı öğrenci dijital erişim ve okuryazarlık eğitimi için okullara güvenmektedir. Kaynakların güvenilirliğini değerlendirmek gibi etkili okuma stratejileri de daha iyi okuma performansı ile güçlü bir şekilde bağlantılıdır. İnternette ciddi ve keşfedici gezintiler yapan öğrenciler daha iyi performans gösterme eğilimindedir. Okuma performansındaki eşitsizlikler cinsiyet ve sosyoekonomik farklılıkları da yansıtmakta, erkek öğrenciler ve dezavantajlı öğrenciler daha büyük zorluklarla karşılaşmaktadır. Dahası sıklıkla basılı kitap okuyan öğrenciler, çoğunlukla dijital ortamda okuyarlardan daha iyi performans göstermektedir. İlgi çekici okuma etkinliklerinin sıklığı da dâhil olmak üzere öğretmenlerin uygulamaları, okuma performansını olumlu yönde etkilerken okul çalışmaları için dijital cihaz kullanımı bağlama bağlı olarak karışık etkiler göstermektedir.

Öneriler:

Bu raporda;

- Öğrencilerin bilgi kalitesini değerlendirmelerine ve belirsizliklerin üstesinden gelmelerine yardımcı olmak için eleştirel okuma becerilerini öğretim programlarına dâhil ederek dijital okuryazarlık eğitiminin geliştirilmesi,
- Öğrencilerin dijital bilgileri etkili bir şekilde yönetmelerini desteklemek için kendi kendini izleme ve okuma tekniklerini ayarlama gibi üstbilişsel okuma stratejilerinin teşvik edilmesi,
- Öğrenme fırsatlarındaki boşlukları kapatmak amacıyla özellikle sosyoekonomik açıdan dezavantajlı öğrenciler için teknolojiye eşit erişim sağlanarak dijital uçurumun azaltılması,
- Anlamayı geliştirmek ve katılımı sürdürmek için hem dijital hem de basılı okuma deneyimlerini daha yaygınlaştırarak dengeli okuma alışkanlıklarının teşvik edilmesi,
- Eğitimde dijital araçların etkin kullanımı konusunda öğretmen eğitimi verilmesi ve teknoloji entegrasyonunun okuma performansını engellemek yerine desteklemesinin sağlanması,
- Dijital okuma alışkanlıkları ve motivasyonlarındaki farklılıkları kabul ederek öğrencilerin çeşitli ihtiyaçlarını ve tercihlerini destekleyen politikalar geliştirilmesi önerilmektedir.